

100 procent ren energi för alla, krävde deltagarna i en manifestation kallad Folkets energimarsch i onsdags i samband med klimatmötet i Perus huvudstad Lima. FOTO: ENRIQUE CUNEO/JAP

Det två veckor långa mötet i Lima samlar hundratals politiker och experter från hela världen. FOTO: ENRIQUE CASTRO-MENDIVIL/REUTERS

EU:s energi- och klimatkommissionär Miguel Arias Canete på väg till klimatmötet. FOTO: JUAN KARITA/JAP

Utsläppsregler inte avgörande

MILJÖTOPPMÖTE EU och Sverige lägger för stor vikt vid minskade utsläpp. I stället bör man fokusera mer på metoderna för hur världens länder ska nå klimatmålen – åtminstone om man lyssnar till samtliga deltagare vid FN:s klimattoppmöte. Det visar resultaten från en ännu opublicerad studie som SvD har tagit del av.

LIMA Under parollen "Ändra systemet, inte klimatet" intog i veckan 15 000 kämpaglada demonstranter den peruanska huvudstaden Limas gator i protest mot orättvisa klimatförhandlingar. I dag, fredag, är officiellt sista

dagen på FN-toppmötet och det är nu samtliga parter ska enas: från de rikaste oljestater och stormakter till utsatta ö-nationer och fattiga länder. –Vi är här för att försvara Moder jord. På vår sida av klotet

lever vi i harmoni med naturen, det gör inte ni i norr. Men alla måste ta sitt ansvar, sade Karina Ocampo som deltog i klimatmarschen som representant för den feministiska organisationen Bartolina Sisa från Bolivia.

SvD I PERU
JENNY STIERNSTEDT

I salarna där klimatförhandlingarna utbyter positioner och paragrafer står det stora slaget om det som kallas INDC: Intended Nationally Determined Contributions. I sak handlar det om vad som ska ingå i de centrala delarna av det globala avtal som ska slutas i Paris 2015, vars syfte är hålla jordens temperaturökning till maximala 2 grader.

Om EU och USA får bestämma ska INDC endast omfatta krav på utsläppsminskningar. För merparten av de fattigare länderna som de vill inkluderas även åtgärder för klimatanpassning och beslut om finansiering.

Sveriges klimatminister Åsa Romson (MP) menar att överordnat måste vara att få ned utsläppen – om ytterligare delar förs in i avtalet finns en risk att det målet "undergrävs".

–Vi kan inte säga att utsläppsminskningar inte är viktigt – det är de som räknas, säger hon och poängterar att 2-gradersmålet bara uppnås om världens länder tar ett gemensamt ansvar för att minskningarna blir tillräckligt ambitiösa, säger Romson.

Hennes ståndpunkt är representativ för de rikare länderna. Den samlade synen bland klimattoppmötets deltagare är dock en annan. Det visar en ännu opublicerad studie, ledd av Linköpings universitet, vars resultat SvD har tagit del av.

Forskningen, som har pågått sedan 2007 års klimattoppmöte på Bali, visar att även om utsläppsminskningar anses vara viktiga, är de i själva verket det mål som prioriteras allra lägst då det handlar om att stimulera fat-

tigare länder till att ta på sig åtaganden för ett bättre klimat.

Att även fattiga länder ska våga binda upp sig – är centralt i 2015 års överenskommelse eftersom den ska bli global.

Hittills gällande avtal, Kyoto-protokollet, har bara ställt krav på industrialiserade länder att vidta åtgärder för att få ned utsläppen av växthusgaser.

Varför anses då inte utsläppsminskningar vara allra viktigast? De omkring 2000 svarande – regeringsrepresentanter, förhandlare, miljöorganisationer, lokalpolitiker och ursprungsbefolkningar – har i undersökningen pekat ut mål som teknikeröverföring, finansiellt stöd samt forskning och utveckling som mer betydelsefulla.

Skälet till det, tror professor Björn-Ola Linnér som leder studien, är att de senare målen visar på hur länderna ska gå till väga. När fokus ligger på medlen – som teknik och finansiering – snarare

än på siffrsatta slutmål för utsläppsminskningar, blir det lättare att lyckas.

–Vår studie visar att allt fler går från att titta på utsläppsmål till att i stället fokusera på hur man stimulerar alternativen på vägen dit. Dessutom blir mänsklig utveckling allt viktigare i miljöförhandlingar, där ingår anpassning till ett förändrat klimat, konstaterar han.

En annan aspekt är att de konkreta åtgärderna för lägre utsläpp måste placeras högt på agendan för att inte sättas på undantag.

–INDC är paradfrågan inför Paris. Då blir det jätteviktigt för u-länderna att i-länderna specificerar hur de avser att hjälpa fattigare länder med anpassning och finansiering. Annars finns risken att de per automatik blir mindre viktiga.

Att EU nyligen nedprioriterade det egna målet för energieffektivisering och i lade vikten vid utsläppsminskningar ser

Björn-Ola Linnér som ett illustrativt exempel på att unionen inte hängt har med i utvecklingen.

–Med ett bra mål för energieffektivisering hade EU pekat ut vägen för att klara höga utsläppsminskningar. Nu har man mål om minskade utsläpp att nå – men lägger mindre krut på hur man ska gå till väga, säger han.

Petter Lydén, klimatexpert vid biståndsorganisationen Diakonia, poängterar att om man ställer krav på fattigare länder att minska sina utsläpp – då måste de också få medel för att klara det.

Viktigast är finansieringen, menar Linnér:

–Många u-länder upplever en stor oro inför var i avtalet man kommer att placera frågan om pengar. Jag skulle säga att oron är befogad. Om finansieringen inte kommer in i INDC vet vi inte var den hamnar – eller om den får tillräcklig prioritet.

jenny.stiernstedt@svd.se

FAKTA

0,68 grader varmare

Delegaterna på klimattoppmötet i Peru, som pågår till och med den 12 december, har klimattötet hängande över sig. I början av december kom nämligen nya alarmerande data: Under årets tio första månader var temperaturen på jorden 0,68 grader

Celsius över genomsnittstemperaturen för 1900-talet, enligt den amerikanska vädertjänsten NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration). Det är nytt rekord för perioden sedan mätningarna startade. NOAA rapporterar också att oktober 2014 var den varmaste oktober

bermånaden som hittills rapporterats. Inför mötet i Peru kunde en viss optimism skönjas sedan USA meddelat att landet ska minska sina växthusgasutsläpp med 26–28 procent till 2025, och att Kina lovat att landets utsläpp ska nå en topp senast 2030.

TT

FAKTA

Miljömål

FN:s klimattoppmöte i Perus huvudstad Lima är det sista stora före Paris 2015, där ett nytt klimatavtal som omfattar alla länder ska spikas. Målet är att den globala temperaturökningen inte ska överstiga 2 grader jämfört med före industrialiseringen.

FOTO: HENRIK MONTGOMERY/TT

Ambitionen är att de flesta länder senast i mars nästa år ska ha meddelat sina åtaganden enligt INDC, Intended Nationally Determined Contributions. Anpassning som de fattigare länderna vill inkludera handlar om stöd för att klara omställningen till ett förändrat klimat.

Finansiering är en nyckel för att de ska ha råd med de åtgärder som krävs. Löftet från de rika länderna är att årligen bidra med 100 miljarder USA-dollar årligen från 2020, men just nu är man inte nära att nå de summor som krävs.

svd

SvD.SE NYHETER

Klimatchatt

15.00 i dag: Chatta direkt med Jenny Stiernstedt, SvD:s utsända vid klimattoppmötet i Peru.

svd.se/nyheter

Nya perspektiv.
Dygnet runt.

SvD